

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a prostriedkami Európskych spoločenstiev a inými prostriedkami zo zahraničia, majetkom, majetkovými právami, záväzkami, pohľadávkami v meste, ktoré je sídlom okresu. Kontrolovaný subjekt: MČ Bratislava-Petržalka

Kontrola bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2009.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri nakladaní s verejnými prostriedkami a prostriedkami poskytnutými z Európskych spoločenstiev a inými prostriedkami zo zahraničia a majetkom mesta, ako aj hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť činností vybraného mesta, ktoré je sídlom okresu.

Predmetom kontrolnej akcie boli organizácie v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti mestskej časti, rozpočet a záverečný účet mestskej časti, vedenie účtovníctva, verejné obstarávanie prác, tovarov a služieb, správa majetku mestskej časti a hospodárenie so záväzkami a účinnosť vnútorného kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v Mestskej časti Bratislava–Petržalka, za obdobie roka 2008 pri kontrole súladu a za roky 2004 – 2008 pri výkonnostnej kontrole.

Počas výkonu kontroly bolo zistené

1. Organizácie v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti MČ

MČ mala v roku 2008 v zriaďovacej a zakladateľskej pôsobnosti celkom 15 rozpočtových organizácií, jednu príspevkovú organizáciu a jednu obchodnú spoločnosť.

Zriaďovacie listiny základných škôl a ich dodatky neobsahovali výchovný alebo vyučovací jazyk, formu hospodárenia a zriaďovacie listiny dvoch základných škôl neobsahovali identifikačné číslo, čo bolo v rozpore so zákonom o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Zriaďovacie listiny rozpočtových organizácií a ich dodatky neobsahovali identifikačné číslo, formu hospodárenia, vymedzenie predmetu činnosti, označenie štatutárneho orgánu, vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý rozpočtová organizácia spravuje a určenie doby, na ktorú sa organizácia zriaďuje, čo bolo v rozpore s ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Zriaďovacia listina príspevkovej organizácie a jej dodatky neobsahovali formu hospodárenia a vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý príspevková organizácia spravuje, čím došlo k porušeniu ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Zakladateľská listina obchodnej spoločnosti obsahovala všetky zákonom predpísané náležitosti.

2. Rozpočet a záverečný účet MČ

V rozpočte MČ na rok 2008 bolo uvedené, že schodok kapitálového rozpočtu vo výške 940 383,72 EUR (28 330 tis. SKK) bol krytý zostatkom finančných prostriedkov mimorozpočtových peňažných fondov MČ.

Preverením zostatkov peňažných prostriedkov na Fonde rozvoja bývania MČ bolo zistené, že tento ku dňu 01.01.2008 vykazoval reálny zostatok 820 274,68 EUR (24 711 595,- SKK) a teda v čase schválenia rozpočtu nebol schodok kapitálového rozpočtu dostatočne krytý zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov, čím došlo k porušeniu ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V priebehu roka 2008 MČ vykonala celkom sedem zmien rozpočtu rozpočtovými opatreniami, ktoré boli schválené miestnym zastupiteľstvom (ďalej len „MZ“) a 22 rozpočtovými opatreniami starostu. Kontrolou jednotlivých rozpočtových opatrení nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov.

MČ v roku 2008 vykonávala správu a rozhodovala vo veciach miestnych daní za psa, za užívanie verejného priestranstva v správe MČ, za predajné automaty a za nevýherné hracie prístroje.

Správu daní z nehnuteľností v roku 2008 vykonávalo hlavné mesto.

Vo výrokových častiach platobných výmerov bola stanovená doba splatnosti dane do 15 dní po doručení platobného výmeru, čo bolo v rozpore s ustanovením zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, podľa ktorého bola splatnosť dane do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti platobného výmeru.

MČ platobnými výmery vyrubila miestnu daň, napriek tomu, že vznik daňovej povinnosti bol zo strany daňovníkov oznámený v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach, čo bolo v rozpore s ustanovením zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, podľa ktorého bola daň splatná bez vyrubenia do 31.01.2008.

MČ vo všetkých platobných výmeroch uvádzala len výšku dane v bežnom zdaňovacom období a nie aj ročnú výšku dane v ďalších zdaňovacích obdobiach, čo bolo v rozpore s ustanovením všeobecne záväzného nariadenia MČ.

MČ platobným výmerom vyrubila daňovníkovi daň v celkovej výške 1 792,47 EUR (54 tis. SKK). Vydaním nového platobného výmeru, ktorým vyrubila daň v celkovej výške 743,88 EUR (22 410,- SKK) bez žiadosti účastníka konania, alebo splnenia podmienok na obnovenie konania z úradnej moci došlo k porušeniu ustanovenia zákona o správe daní a poplatkov.

MČ vo výrokových častiach výziev na uhradenie nedoplatkov z miestnych daní uviedla novú lehotu na vyrubenie sankčného úroku. Uvedené bolo v rozpore s ustanovením zákona o správe daní a poplatkov, podľa ktorého správca dane vyrubí sankčný úrok, ak daňovník daň nezaplatí v lehote alebo vo výške podľa osobitného predpisu do 31.01.2008 alebo vo výške určenej správcom dane.

V príjmoch mimorozpočtových peňažných fondov bolo zistené, že MČ v roku 2008 nezahrnula príjmy:

- 265 223,23 EUR (7 990 115,- SKK) za odpredaj bytov a nebytových priestorov,
- 65,33 EUR (1 968,- SKK) za odstúpenie od zmluvy,
- 1 125,30 EUR (33 900,87 SKK) úroky,
- 98 868,09 EUR (2 978 500,- SKK) splátka pôžičky od cirkvi,

v celkovej výške 365 281,94 EUR (11 004 483,87 SKK) do príjmu rozpočtu MČ za rok 2008, čím došlo k porušeniu ustanovenia zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a súčasne zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

V dohodách o pracovnej činnosti bol v šiestich prípadoch dohodnutý rozsah práce nad 10 hod. týždenne, čo bolo v rozpore s ustanovením zákonníka práce.

Kontrolou použitia prostriedkov z Európskych spoločenstiev a iných prostriedkov zo zahraničia nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov.

MČ do výpočtu výsledku hospodárenia uvedeného v záverečnom účte zahrnula aj príjmové finančné operácie v celkovej výške 1 007 700,99 EUR (30 358 tis. SKK). Zahrnutím finančných operácií do výsledku hospodárenia v záverečnom účte došlo k porušeniu ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

3. Vedenie účtovníctva

MČ v inventúrnych súpisoch na nedokončené stavby a preddavky na dlhodobý hmotný majetok na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku evidovala ku dňu 31.12.2008 stavbu - výroba a montáž brán v celkovej hodnote 21 642,63 EUR (652 006,- SKK), pričom stavba bola uvedená do užívania v mesiaci december 2008. Nesprávnym zaúčtovaním poskytnutého preddavku na účet 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a nezaúčtovaním stavby na príslušný účet majetku došlo k porušeniu ustanovenia Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/16786/2007-31 (ďalej len „Opatrenie“).

4. Verejné obstarávanie prác, tovarov a služieb

Vo vybraných verejných obstarávaníach za rok 2008 MČ v dvoch prípadoch nevykonala prieskum trhu doručením písomnej výzvy na predloženie ponuky minimálne trom záujemcom, čo bolo v rozpore s postupom pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou uvedeným v Smernici upravujúcej postup verejného obstarávateľa MČ pri verejnom obstarávaní zákaziek na dodanie tovarov, zákaziek na uskutočnenie stavebných prác, zákaziek na poskytnutie služieb a koncesie na stavebné práce v podmienkach MČ (ďalej len „Smernica“).

MČ poskytla na základe zmluvy o dielo zálohu vo výške 35 % z ceny diela t. j. 23 457,86 EUR (706 691,40 SKK), ktorá bola vyplatená dňa 22.12.2008. MČ uvedenú sumu nesprávne zaúčtovala na účet 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a nie na účet 052 – Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok, čo bolo v rozpore s ustanovením Opatrenia. Poskytnutý preddavok dňa 22.12.2008 vo výške 23 457,86 EUR (706 691,40 SKK) nebol ku dňu 31.12.2008 finančne vyporiadaný. Nevyporiadaním poskytnutého preddavku do konca rozpočtového roka došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Predložené ponuky troch uchádzačov verejného obstarávania neobsahovali čestné vyhlásenia, že uchádzač neviduje žiadne nedoplatky (daňové, zdravotné, sociálne a pod.), zoznamy zmlúv rovnakého alebo podobného predmetu obstarávania, čo bolo v rozpore s článkom Smernice.

5. Správa majetku a hospodárenie so záväzkami

MČ uznesením MZ schválila predaj pozemku o výmere 678 m² za cenu 96 773,55 EUR (2 915 400,- SKK), ktorý v priebehu roka 2008 nevedla v účtovnej evidencii, čo bolo v rozpore s ustanovením zákona o majetku obcí.

Na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku bola ku dňu 31.12.2008 vedená suma 7 797,82 EUR (234 917,- SKK) za výstavbu rampy na Jasovskej ulici. Realizácia výstavby rampy bola ukončená v roku 2004. Stavba bola zrealizovaná bez písomného oznámenia stavebného úradu, čím došlo k porušeniu zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

V zmluvách za nájom a prenájom majetku neboli zistené nedostatky.

Vo vybraných daňových pohľadávkach MČ v jednom prípade stanovila splatnosť dane za predajné automaty v platobnom výmere v lehote do päť dní po doručení platobného výmeru, čím došlo k porušeniu ustanovenia zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

MČ využívala všetky zákonom stanovené postupy za účelom správy a vymáhania daňových a nedaňových pohľadávok.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že MČ o záväzku z roku 2007 v celkovej výške 218 881,61 EUR (6 594 027,50 SKK), so splatnosťou do 30.06.2010, účtovala na účte 379 – Iné záväzky, na ktorom sa účtujú krátkodobé záväzky, čo bolo v rozpore s ustanovením Opatrenia.

6. Účinnosť vnútorného kontrolného systému

V Zásadách kontrolnej činnosti MČ v časti Protokol o výsledku kontroly bolo ustanovené, že pracovníci kontroly vypracujú o výsledku vykonanej kontroly protokol, čo bolo v rozpore s ustanovením zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Miestny kontrolór v roku 2008 vykonal celkom 16 kontrolných akcií z toho bolo 10 ukončených záznamom v súlade s ustanovením zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite a šesť kontrol bolo ukončených protokolom, čo bolo v rozpore s ustanovením zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

MČ pri vykonávaní predbežnej finančnej kontroly postupovala v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite. Priebežná finančná kontrola v roku 2008 nebola vykonávaná.

Vnútorný kontrolný systém bol roku 2008 na primeranej úrovni a z hľadiska spoľahlivosti a účinnosti sa javil ako dobrý. Vykonané kontroly boli vo všeobecnosti efektívne.

Zhrnutie

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami MČ a prostriedkami Európskych spoločenských a inými prostriedkami zo zahraničia, majetkom, majetkovými právami, záväzkami, pohľadávkami v MČ boli zistené porušenia:

- zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve neúvedením náležitostí v zriaďovacích listinách základných škôl a ich dodatkoch,
- zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy neúvedením ustanovených náležitostí v zriaďovacích listinách rozpočtových a príspevkových organizácií a ich dodatkoch, zahrnutím príjmov za predaj bytov a nebytových priestorov do peňažných fondov, nevyporiadaním poskytnutého preddavku do konca rozpočtového roka (porušenie finančnej disciplíny),

- zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavením schodkového kapitálového rozpočtu, ktorý nebol dostatočne krytý zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov, zahrnutím finančných operácií do výsledku hospodárenia v záverečnom účte,
- zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady stanovením nesprávnej doby splatnosti dane v platobných výmeroch,
- zákona o správe daní a poplatkov v sústave územných finančných orgánov vydaním nového platobného výmeru bez žiadosti účastníka konania resp. nesplnením podmienok na vydanie platobného výmeru z úradnej moci, ustanovením novej lehoty na vyrubenie sankčného úroku,
- zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov nezahrnutím príjmov z predaja bytov a nebytových priestorov do príjmu rozpočtu,
- zákonníka práce dohodnutím prác nad 10 hod. týždenne,
- zákona o majetku obcí neevidovaním majetku (pozemok) v účtovníctve,
- zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku realizovaním stavby bez písomného oznámenia stavebného úradu, že súhlasí s uskutočnením stavby,
- zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite a stanovením povinnosti, v Zásadách kontrolnej činnosti spísať o výsledku kontroly protokol,
- opatrenia nezaúčtovaním stavby na príslušný účet majetku, zaúčtovaním dlhodobého záväzku na účet 379 – Iné záväzky,
- všeobecne záväzného nariadenia neuvádzaním výšky dane v ďalších zdaňovacích obdobiach,
- príkazu starostu nevykonaním prieskumu trhu pri verejnom obstarávaní, predložením ponúk bez predpísaných príloh.

NKÚ SR na základe zistených nedostatkov odporúča kontrolovanému subjektu:

- aktualizovať a dať do súladu so zákonom zriaďovacie listiny základných škôl a ich dodatky, zriaďovacie listiny rozpočtových a príspevkových organizácií a ich dodatky,
- postupy verejného obstarávania pri zákazkách s nízkou hodnotou zosúladiť s predpísaným postupom v Smernici,
- upraviť Zásady kontrolnej činnosti v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite,
- pri výpočte výsledku hospodárenia v záverečnom účte postupovať v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- na účtoch obstarávania majetku viesť majetok len do doby jeho zaradenia do užívania.